

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2012. évi június hó 7. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A fegyveresen elkövetett rablás büntette miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Debreceni Törvényszék 2012. évi január hó 20. napján kihirdetett 19.Fk.856/2010/80. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

I. r. vádlott fegyházbüntetését 8 (nyolc) évre súlyosítja, fk. III. r. vádlott fiatakorúak börtönbüntetését 2 (kettő) évre enyhíti. E vádlottal szemben a fiatakorúak börtöne végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását mellőzi.

Fk. III. r. vádlott pártfogó felügyelet alatt áll a próbaidő tartama alatt.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I. r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztés tartamába.

A nyilvános ülésen 15 000 (tizenötezer) Ft, fk. II. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A törvényszék ítélete ellen az ügyész mindhárom vádlott terhére a kiszabott szabadságvesztés büntetések, valamint a mellékbüntetések súlyosítása céljából jelentett be fellebbezést.

I. r. vádlott a büntetés enyhítése, míg a védője elsődlegesen téves jogi minősítés - a rablás alapesetének megállapítása - másodlagosan enyhítés érdekében jelentettek be jogorvoslatot. A másodfokú eljárásban a bűncselekmény helyszínével szemközt lévő fodrász üzlet tulajdonosának és dolgozóinak (dolgozó1 és nővére, dolgozó2; dolgozó3 és dolgozó4 manikűrös) tanúkénti kihallgatására tettek bizonyítási indítványt annak igazolására, hogy a bűncselekményt megelőzően az I. és II. r. vádlottak nem csengettek be a sértett ingatlanába.

Fk. II. r. vádlott enyhítés, míg a védője eltérő tényállás és ennek megfelelően enyhébb jogi minősítés (rablás büntette) megállapítása, valamint a büntetés enyhítése végett fellebbeztek.

Fk. III. r. vádlott enyhítés, a védője a történeti tényállás iratok alapján történő kiegészítésére, illetőleg helyes ténybeli következtetés útján való helyesbítése, a cselekmény jogi minősítésének megváltoztatása (lopás büntettségben való bűnsegéd) és a büntetés lényeges enyhítése, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése érdekében éltek perorvoslással.

A fellebbezési főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést - annak helyes indokainál fogva - fenntartotta, míg a vádlotti és védői jogorvoslatokat alaptalannak ítélte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a feltárt bűnösségi körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte, különösen nem I. r. vádlott esetében, figyelemmel a terhelt előéletére. Mindhárom vádlottal szemben ezért szükségesnek tartotta a szabadságvesztés büntetések tartamát súlyosítani és ehhez mértén felemelni a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértékét. A nyilvános ülésen az I. r. vádlott és a védője bizonyítási indítványának elutasítását kérte.

Az ítélet tábla a bizonyítási indítványt nem tartotta megalapozottnak, ezért az elutasította. A fodrászüzlet tulajdonosa és dolgozói nyilvánvalóan a saját munkájukat végezve nem figyelnek arra folyamatosan, hogy valaki vagy valakik becsöngetnek-e a szemközti ingatlanba vagy sem. Esetlegesen nemleges tanúvallomásuk sem jelentene kétséget kizáróan bizonyítékot arra, hogy nem történt ilyen momentum, tekintettel fk. II. r. vádlott és az ezzel összhangban álló sértett vallomására. A másodfokú bíróság ezen indokok alapján bizonyítás felvételét nem tartotta szükségesnek.

Az ítélet tábla a kétirányú jogorvoslatokkal megtámadott elsőfokú ítéletet a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt nyilvános ülésen bírálta felül, alkalmazva a Be. 361. §-ának (1) bekezdésében írtakat. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályok körülményeként betartásával folytatta le a bizonyítást. A történeti tényállást elsősorban fk. II. r. vádlottnak ügyvéd jelenlétében 2010. április 26. napján fogatosított, a bűncselekmény előzményeit, annak végrehajtását és az azt követő eseményeket részletesen tartalmazó gyanúsított nyilatkozatára, továbbá e vallomással összhangban álló sértett tanúvallomására alapította. Figyelembe vette I. r., valamint fk. III. r. vádlottak csak részletekben azonos vallomásait is. A feltárt bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte, melynek során szem előtt tartotta a Be. 4. §-ának (2) bekezdésében rögzített alapelvet, miszerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Így az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem tartalmazza - bár volt rá adat - hogy a sértett késsel is fenyegetve volt, illetve a nyomozás ideje alatt lefoglalt játék pisztoly nem a bűncselekményhez használt elkövetési eszköz. A bizonyítékokat értékelő tevékenységéről az indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget téve számot adott.

Az iratok tartalmára figyelemmel - részben egyetértve a III. r. vádlott védőjének e körben a másodfokú eljárásban elmondott perbeszédével - a Be. 352. §-a (1) bekezdésének a) pontját alkalmazva a tényállás helyesbítendő, kiegészítendő a következők szerint:

Az ítélet 5. oldal 5. bekezdése úgy helyesbítendő, hogy a bűncselekmény elkövetésének ötlete I. r. vádlottól származott, míg ugyanezen oldal 6. bekezdése akként, hogy a vagyon elleni bűncselekmény ötletét I. r. vádlott vetette fel vádlott-társainak, és ezt fk. III. r. vádlott jó ötletnek tartotta.

A 6. oldal 4. bekezdésében: a vádlottak azért mentek a gyógyszerárba, mert fk. III. r. vádlott rosszul érezte magát.

A személygépkocsiban I. r. és fk. II. r. vádlottak a III. r. vádlott jelenlétében szétszegték a bűncselekményhez szükséges kellékeket, a cérnakesztyűt, a maszkot, amelyet fel is próbáltak.

A 6. oldal 7. bekezdésében: az I. és II. r. vádlottak, mintegy 800 métert gyalogoltak a József Attila utcáig.

A 9. oldal 2. bekezdésében: az aranytárgyak elzálogosításáért 114 731.- forintot kapott az I. r. vádlott (nyomozati iratok I. kötet 405. lapszám).

A 9. oldal 7. bekezdésében a fél pár arany fülbevaló 1,9 gramm súlyú volt, míg a bizsu és ezüst ékszerek eltulajdonításával 68 890.- forint kárt okoztak.

E helyesbítésekkel, kiegészítésekkel a tényállás megalapozott, összhangba került az indokolással és a Be. 352. §-ának (2) bekezdésére tekintettel a másodfokú eljárásban irányadó.

A törvényszék a mérlegeléssel megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és az elkövetett bűncselekmény jogi minősítése is törvényes mindhárom vádlott esetében.

Fk. III. r. vádlott az előzményekből, különösen a maszkoknak a személygépkocsiban történő felpróbálásából, az ingatlanba való becsengetésből és a sértett megjelenéséből nyilvánvalóan tudott arról, hogy a bűncselekmény helyszínéül kiválasztott ingatlanban legalább egy személy tartózkodik. A délelőtti időpontból és abból, hogy vádlott-társai a sértettel a cselekményt megelőzően nem sokkal beszéltek, az is egyértelmű volt, hogy a sértett nem alszik, ezért az esetleges besurranásos vagyon elleni bűncselekmény elkövetésének semmilyen reális alapja nem volt. Mindezekre figyelemmel helytálló az elsőfokú bíróság jogi álláspontja e vádlott esetében, miszerint a súlyosabb megítélésű, csoportosan elkövetett rablás büntettéért, mint bűnsegéd tartozik felelősséggel.

Az elsőfokú bíróság által helyesen elfogadott fk. II. r. vádlott első gyanúsítottai vallomása, továbbá a sértett e körben tett és a II. r. vádlott nyilatkozatával összhangban álló vallomása alapján helyes és törvényes I. r., valamint fk. II. r. vádlottak cselekményének társtettesként, fegyveresen elkövetett rablás büntettekénti minősítése.

A védők az evonatkozásban eltérő tényállás megállapítására és az enyhébb minősítésre tett indítványukat a bizonyítékok felülmérlegelésével tudták csak indokolni. E perorvoslatok azonban eredményre nem vezethetnek, mert megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok eltérő értékelésére, felülmérlegelésére nincs törvényes lehetősége a másodfokú bíróságnak.

A törvényszék jórészt feltárta a vádlottak javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket.

I. r. vádlott esetében a fiatal felnőttkor enyhítő körülményként, figyelemmel büntetett előéletére nem vehető figyelembe, ezért azt mellőzi az ítéletábra, míg további nyomatékos súlyosító hatása van e vádlott vonatkozásában a kezdeményező, a fiatalokú vádlott-társait bűnbe sodró szerepének. A megelőző büntetések határtalanságát tükrözi a jogerős elítélések után rövid idő múlva történő bűncselekmény elkövetés.

Fk. tekintetében - a terhére megállapított bűncselekmény vádlott-társaitól eltérő kisebb tárgyi súlya miatt - további enyhítő hatása van az időmúlásnak.

I. r. vádlottal szemben - nyomatékkal értékelve az előéletét, a kezdeményező szerepét - az ítéletábra álláspontja szerint szükséges volt a kiszabott szabadságvesztés büntetés súlyosítása, utalva arra, hogy az általa elkövetett nagy tárgyi súlyú erőszakos, vagyon elleni bűncselekmény 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett. Az elsőfokú bíróság a büntetési tétel alsó határa közelében szabta ki a fegyházbüntetést, amely nem tükrözte kellően az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyát, a bűnösségi körülmények nyomatékát, nem utolsó sorban I.rendű vádlott társadalomra veszélyességének fokát. Erre tekintettel a másodfokú bíróság - a mellékbüntetés tartamának érintetlenül hagyásával - az I. r. vádlott fegyházbüntetését, a rendelkező részben írtak szerint súlyosította.

Az fk. II. r. vádlottal szemben kiszabott 4 év fiatalokúak börtöne, a 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetéssel összhangban van az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyával, a feltárt és értékelésre került bűnösségi körülményekkel, azok nyomatékával, a II. r. vádlottnak a bűncselekmény megvalósításában játszott és az I. r. vádlottnál csekélyebb szerepével, szem előtt tartva a fiatalokúakkal szemben alkalmazandó Btk. 108. §-ának (1) bekezdésében rögzített büntetési célt. Az ítéletábra utal továbbá arra, hogy e vádlott teljes körű beismerő vallomásra ítéleti tényállást lehetett alapítani, amit a büntetés kiszabás során az elsőfokú bíróság jól érzékelt és a büntetés kiszabásakor figyelembe vett, ezért az ügyesség súlyosítást célzó jogorvoslatát nem osztotta. A kiszabott szabadságvesztés tartama ugyanakkor nem tekinthető eltúlzottan súlyosnak, ezért annak lényeges enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

Fk. III. r. vádlott által elkövetett, a vádlott-társaknál enyhébb megítélésű vagyon elleni bűncselekmény bűnrésze. Az elsőfokú bíróság a büntetés-kiszabása során erre és az egyéb enyhítő körülményekre nem fordított kellő figyelmet, ezért a vádlott cselekvőségéhez nem kellően igazodó, eltúlzottan súlyos joghátrányt alkalmazott. A bűnsegédi bűnrészségre, valamint az időmúlásra és az okiratokkal is igazolt pozitív irányú magatartására és életvezetésére figyelemmel az ítéletábra a szabadságvesztés

mértékét 2 évre enyhítette, mert az jobban igazodik a vádlott bűncselekmény elkövetésében játszott bűnrészesi szerepéhez, továbbá ez tükrözi a bűncselekmény tárgyi súlyát, a vádlott konkrét társadalomra veszélyességét, figyelemmel a Btk. 108. §-ának (1) bekezdésében írtakra is.

Az ítélet tábla fk. III. rendű vádlott vonatkozásában értékelve kedvező személyi körülményeit, nem utolsó sorban bűnsegédi szerepét, lehetőséget látott arra, hogy a Btk. 89. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszse. A másodfokú bíróság az elkövetett bűncselekmény jellegére és tárgyi súlyára tekintettel a Btk. 89. §-ának (3) bekezdése értelmében a próbaidő tartamát a maximális 5 évben határozta meg.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés csak végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazható, ezért az ítélet tábla a mellékbüntetés kiszabását mellőzte.

A Btk. 119. §-a alapján - a törvény erejénél fogva - fk. III. r. vádlott a próbaidő tartama alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

E változtatásokkal az ítélet belső arányossága is helyreállt.

Az eddig rögzítettekre tekintettel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 372. §-ának (2) bekezdése alapján - a rendelkező részben írtak szerint - részben megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

I. r. vádlott esetében az előzetes fogvatartásnak a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámítása a Btk. 99. §-ának (1) és (2) bekezdésén alapul.

A nyilvános ülésen felmerült bűnügyi költség viselésére fk. II. r. vádlottat a Be. 381. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság.

Debrecen, 2012. évi június hó 7. napján

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja.

Záradék:

A Debreceni Törvényszék 19.Fk.856/2010/80. számú ítélete mindhárom vádlottra jogerőre emelkedett és I. r., valamint fk. II. r. vádlottakra végrehajthatóvá vált, míg fk. III. r. vádlottra a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2012. évi június hó 7. napján

. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.